

Jernbaneforum Dovre- og Raumabanen, samlet på Dombås 12.04.2024 mener følgende om regjeringens forslag til Nasjonal Transportplan (NTP 2025-2036) og ber Stortinget om å:

Prioritere investeringer på jernbanen, for å sikre bærekraftig regional utvikling gjennom energi- og arealeffektiv transport

Jernbaneforum Dovre- og Raumabanen støtter de overordnede målene for NTP (2025-2036), herunder at planen skal bidra til å nå Norges klimamål. God og sikker framkommelighet bidrar til å styrke og binde landet og regionale bo- og arbeidsmarkeder sammen. Intensjonen om å «ta vare på det vi har» gjennom vedlikehold er god, da det bidrar til samfunnssikkerhet/-utvikling, beredskap og klimatilpasning.

Det er bra at regjeringen prioriterer dobbeltspor helt inn til Hamar stasjon.

Når det er sagt, konstaterer Jernbaneforum Dovre- og Raumabanen at regjeringens forslag til ny NTP nasjonal transportplan ikke innfrir nasjonale klimamål eller nye skandinaviske beredskapsbehov. Sementering av fortidens ressursfordeling mellom transportslagene er en vesentlig årsak til dette¹. Planen tar dessverre ikke inn over seg den velbegrunnede anbefalingen i NOU 2023:25², om at «**transportsystemet utvikles samlet på tvers av ulike transportformer og regioner, og tar utgangspunkt i det transportsystemet man vil ha i fremtiden, ikke hva en videreføring av historiske trender vil tilsi.**» (s. 116, vår utheving).

*Forslag til ny NTP³ slår fas at «med store samfunnsendringer frem mot 2050 er **det behov for mer kunnskap om hvordan transportsystemet som helhet bør utvikles** og hvordan transportsektoren vil påvirkes av ulike typer sjokk og endringer i rammebetingelser. (s.117, vår utheving).*

Omstillingsbehovet er stort og tidskrittisk. Nye militære beredskapsbehov må møtes med friske midler, ikke prioriteres på bekostning av sivilsamfunnets behov. Jernbanen har stor betydning for beredskap og grønn omstilling: Som kapasitetssterk, trafikksikker, energi- og arealeffektiv transport⁴⁵ må jernbanen prioriteres høyere nasjonalt og spesielt der trafikkgrunnlaget er stort i og mellom store byer.

I «*Klimatiltak i Norge: Kunnskapsgrunnlag 2024*»⁶ bekrefter Miljødirektoratet våre konklusjoner i uttalelse fra mai 2023: «*Å basere utbygging av infrastruktur på framskrivning av transportetterspørse i NTP låser transportmiddelfordelingen. (s.40) ... Flytte-potensialet til jernbane begrenses av fysisk kapasitet i jernbaneinfrastrukturen. (s.47) ... Infrastrukturen setter rammene for transportmiddelfordelingen. Statlige bevilgninger bør derfor omfordeles sterkere fra veitrafikk til infrastruktur for kollektivtransport, særlig jernbane*» (vedlegg 3 s.30).

¹ [Motorveirapport 260422 - Naturvernforbundet](#)

² [NOU 2023: 25 \(regjeringen.no\)](#)

³ [Meld. St. 14 \(2023–2024\) \(regjeringen.no\)](#)

⁴ [Miljødirektoratet 2022 - Kraftbehov til transport: Nullutslippsscenarioer for 2050](#)

⁵ [Net Zero by 2050 - A Roadmap for the Global Energy Sector \(windows.net\)](#)

⁶ [Klimatiltak i Norge: Kunnskapsgrunnlag 2024 - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

Jernbaneforum Dovre- og Raumabanen mener derfor at rammen til investering i jernbaneinfrastruktur må økes, og at NTP for 2025-2036 må inneholde:

- Rask planlegging og iverksetting av nullutslipp på Raumabanen, på lik linje med Røros- og Nordlandsbanen.
- Overføringsmål for gods fra vei til sjø og jernbane må konkretiseres, og kan nås med
 - Styrkede / nye effektpakker for gods, med vekt på næring og omkjøringsmuligheter
 - Planlegging og iverksetting av godsterminal i Trondheimsregionen i første periode
- Opprettholde satsing på ytre Inter-City med to persontog i timen i grunnrute og bedre kapasitet for gods på strekningen Hamar – Lillehammer.
- Stasjonsutvikling for systemkryssing på Dombås og Oppdal i første periode.

Jernbaneforumets mål om reisetid ned mot 4 timer Trondheim-Oslo ligger fast.

For Jernbaneforum Dovre og Raumabanen

Karin Bjørkhaug

Leder

Jernbaneforum Dovre og Raumabanen

Dombås 12. april 2024